

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 5. lutego 1910.

Treść: *M* 28. Rozporządzenie w celu wykonania ustawy z dnia 21. lipca 1908, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin żołnierzy, którzy stawili się do ćwiczeń wojskowych (służbowych), względnie celem odebrania wykształcenia wojskowego.

28.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi władzami centralnymi z dnia 3. lutego 1910,

w celu wykonania ustawy z dnia 21. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 141, dotyczącej zasiłku na utrzymanie dla rodzin żołnierzy, którzy stawili się do ćwiczeń wojskowych (służbowych), względnie celem odebrania wykształcenia wojskowego.

Do § 1.

Powód.

1. Wyliczenie powodów przyznania zasiłku na utrzymanie, mieszczące się w § 1., ustęp 1. ustawy, jest wyczerpujące; służba wojskowa, nie podpadająca pod pojęcie ćwiczeń wojskowych (służbowych) albo wykształcenia wojskowego, nie może zatem w myśl ustawy uzasadnić prawa do zasiłku, i to nawet wtedy, gdy skutek służby tej ma odpaść jedno lub kilka ćwiczeń wojskowych.

Co do tych, którzy stawili się celem odebrania wykształcenia wojskowego, musi nadto zachodzić i ten warunek, by przydzielenie ich do rezerwy zapasowej nastąpiło na podstawie § 34. ustawy o służbie wojskowej z tytułu utrzymywania rodziny; w przeciwnym wypadku nie istnieje prawo do zasiłku na utrzymanie, i to nawet wówczas, jeżeli zasiłek taki należy przyznać za ćwiczenia wojskowe, które odbędą się jako dalszy ciąg wykształcenia wojskowego.

Żołnierze nieczynni.

2. Co do kategorii żołnierzy nieczynnych daje wyjaśnienie § 1. przepisów o służbie wojskowej,

część III; przy stosowaniu ustawy niniejszej nie stanowi przynależność do c. i k. wojska albo do c. k. obrony krajowej żadnej różnicy.

3. Warunek obywatelstwa austriackiego względnie stawienia na poczet jednej z gmin w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa (§ 18: 3 przepisów o służbie wojskowej, część I.) musi zachodzić co do powołanego; obce obywatelstwo członków rodziny nie stanowi natomiast przeszkody pod względem przyznania zasiłku na utrzymanie, na razie z wyjątkiem obywatelstwa włoskiego lub szwajcarskiego, ponieważ państwa te nie przyznają wzajemności w myśl § 1., ustęp ostatni ustawy.

Obywatelstwo.

4. O ile funkcyonaryusze lub funkcyonaryusze pomocniczy tutejszych zarządów kolejowych, którzy posiadają obywatelstwo austriackie i należą w myśl organizacji do austriackiej linii odnośnego zarządu kolejowego, są zmuszeni ze względów służbowych mieszkać za granicą, uważać się będzie ich członków rodziny, żyjących z tego powodu za granicą, za zamieszkałych w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa.

Miejsce zamieszkania.

— Zasiłek na utrzymanie dla członków rodziny powołanego do służby obywatela austriackiego nie doznaje zresztą zmiany przez to, iż obywatel ten ma swą siedzibę zwyczajną nie w obrębie królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa albo iż został powołany do oddziału broni, stojącego poza granicami tutejszego obszaru państwowego.

5. Poza koło członków rodziny, wyliczonych w § 1., ustęp trzeci ustawy, nie wolno wychodzić w żadnym wypadku.

Członkowie rodziny.

Za „rodzeństwo“ należy uważać także rodzeństwo przyrodnie, jeżeli ma wspólnego ojca lub wspólną matkę; prawa do zasiłku nie ma natomiast

rodzeństwo nieślubnego pochodzenia. Jeżeli sam powołany jest dzieckiem nieślubnym, wówczas jego rodzeństwo ślubnego i nieślubnego pochodzenia nie ma prawa do zasiłku.

Przez krewnych w linii wstępnej należy rozumieć przodków ślubnych (rodziców, dziadków, pradiadków), tudzież matkę nieślubną.

Zależność utrzymania.

6. Jako jeden z warunków przyznania zasiłku na utrzymanie wymienia ustawa, aby utrzymanie odnośnych członków rodziny zależało dotychczas, to znaczy w ciągu pewnego stosownego czasu przed stawieniem się do służby, istotnie od dochodu z pracy powołanego.

Wskutek tego odpadają z góry wszystkie te wypadki, w których utrzymanie członków rodziny nie było wogóle pokrywane albo nie było istotnie pokrywane z dochodu z pracy powołanego do służby, lecz po większej części z innych źródeł dochodu, jako to z procentów od kapitału, z dochodu z gruntu lub budynków, z poborów rentowych powołanego lub członków jego rodziny albo z zarobku z pracy tych ostatnich, lub w których powołany nie troszczył się dotychczas o członków swej rodziny.

W przypadkach, w których wartości, zapewniające utrzymanie członków rodziny, zyskiwane bywają z gospodarstwa rolnego własną pracą powołanego, może zasiłek na utrzymanie wchodzić w rachubę wogóle tylko wtenczas, gdy zachodzi niezbędna potrzeba przyjęcia za wynagrodzeniem innej siły pomocniczej w miejsce powołanego celem zapewnienia dochodu.

Zasiłek na utrzymanie, jak to już sama nazwa jego wskazuje, nie ma za zadanie utrzymania stopy życiowej rodziny bezwarunkowo na dotychczasowym poziomie. Okoliczność, iż wchodzący w rachubę członkowie rodziny będą musieli przez czas przerwy w działalności zarobkowej powołanego, spowodowanej zgłoszeniem się do służby, odmówić sobie niektórych rzeczy, nie może być oczywiście wystarczającym powodem do przyznania zasiłku na utrzymanie. Przy ocenianiu odnośnych stosunków należy wziąć pod rozwagę także to, iż co do osób, należących do takich sfer społecznych, które mają możność a tem samem także obowiązek odłożenia środków pieniężnych na wypadek stawienia się do służby, nie będący zdarzeniem niespodziewanem, usprawiedliwioną jest surowsza miara, aniżeli co do tych kategorii, których położenie materialne nie zezwala na zastosowanie takiej przeczności gospodarczej.

Formalnie nie przedstawia się zasiłek na utrzymanie jako wsparcie ubogich i nie pociąga za sobą także skutków prawnych takiego wsparcia. Materialnie jednak będzie wogóle trafnym zapatrywanie, iż nie należy odmawiać zasiłku na utrzymanie tam, gdzie racjonalna i życzliwa piecza nad ubogimi powinna wejść w grę.

Do § 2.

1. § 2. ustawy omawia te warunki natury gospodarczej, wśród których nawet wówczas, jeżeli utrzymanie członków rodziny zależało od dochodu z pracy powołanego do służby, prawo do zasiłku na utrzymanie nie istnieje, ponieważ ewentualnie wojskowe względnie ograniczenia dochodu powołanego (lit. a), albo ponieważ według ogólnego położenia gospodarczego powołanego nie można przyjąć, mimo odnośnego uszczerbku w jego dochodzie, zagrożenia utrzymania członków rodziny jako skutku stawienia się do służby (lit. b).

Zagrożenie utrzymania.

2. Stwierdzenie stosunków gospodarczych między powołanym do służby a członkami jego rodziny przedstawia się zatem jako jedna z najważniejszych czynności przy wykonaniu ustawy.

Istotną doniosłość przy ocenianiu stosunków gospodarczych będzie miała zawsze także ta okoliczność, czy członkowie rodziny, dla których zażądano zasiłku na utrzymanie, żyli dotychczas we wspólnem gospodarstwie z powołanym.

Z drugiej strony okoliczność, że podczas ćwiczeń wojskowych (wykształcenia wojskowego) odpada więcej jak połowa zarobku z pracy powołanego, będzie dostarczała w ogólności trafnej wskazówki dla przyjęcia zagrożenia w utrzymaniu.

W każdym jednak razie należy przyjąć, iż utrzymanie członków rodziny jest zagrożone, gdyby bez zasiłku na utrzymanie zabrakło środków na konieczne żywienie, odzianie i pomieszczenie rodziny, oraz na wychowanie dzieci.

Do § 3.

1. Zasiłek na utrzymanie jest kwotą ryczałtową dla wszystkich uprawnionych członków rodziny razem, bez względu na ich ilość.

Wymiar zasiłku na utrzymanie.

Okoliczność, iż środki, obracane dotychczas przez powołanego na utrzymanie członków rodziny, nie dosięgały dowodnie wchodzącego w dany raz w rachubę ustawowego wymiaru zasiłku na utrzymanie, nie wyklucza bezwarunkowo sama przez się przyznania tego zasiłku. Jeżeli jednak zasiłek ten przewyższa znacznie dotychczasowe wsparcie, a tem samem to ostatnie przedstawia się jako względnie zupełnie drobne, trzeba będzie poświęcić zbadaniu momentu rzeczywistego zagrożenia w utrzymaniu szczególną i zwiększoną uwagę, ponieważ usprawiedliwione jest zawsze przypuszczenie, iż wobec tego niestosunku utrzymanie członków rodziny nie jest zagrożone wskutek powołania obowiązkanego do służby wojskowej.

Brak zajęcia. 2. W wypadkach, w których powołany bezpośrednio przed stawieniem się do szeregów nie miał zajęcia, trzeba będzie rozważyć, uwzględniając czas trwania braku zajęcia, czy wobec tych okoliczności zachodzi kryterium, iż utrzymanie członków rodziny zależało dotychczas istotnie od dochodu z pracy powołanego do służby (§ 1., ustęp 1. ustawy).

Uzbrojenie i rozbrojenie. 3. Do dni ćwiczeń wojskowych liczy się w myśl ustawy tej przy c. k. obronie krajowej (strzelcach krajowych) także dzień uzbrojenia względnie rozbrojenia (§ 4., ustęp 2. ustawy o obronie krajowej z dnia 25. grudnia 1893, Dz. u. p. Nr. 200; § 13., ustęp 2. ustawy o obronie krajowej dla Tyrolu i Vorarlbergu z dnia 10. marca 1895, Dz. u. kr. Nr. 16).

Ponieważ jednak zasilek na utrzymanie należy się tylko raz za każdy dzień kalendarzowy, przeto nie może wchodzić oczywiście w grę uwzględnianie dni uzbrojenia względnie rozbrojenia, jeżeli nie przeznaczono na ten cel osobnych dni.

Zwykłe płaceienne. 4. Przy ustalaniu zwykłej płacy dziennej robotników, nie podlegających ubezpieczeniu na wypadek choroby, a zwłaszcza robotników zatrudnionych w rolnictwie i w lesnictwie oraz sług domowych, należy stosować analogicznie wydane przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych zasadnicze wskazówki co do ustalania zwykłej płacy dziennej według ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, a zwłaszcza reskrypty, wydrukowane w „Wiadomościach urzędowych, dotyczących ubezpieczenia robotników od wypadków i w razie choroby“ (rocznik 1894, strona 88, i rocznik 1899, strona 154). Z pośród dyrektyw tych podnosi się zwłaszcza następujące zasady:

- a) „Zwykła płaca dzienna“ przedstawia płacę przeciętną, którą stwierdza się na podstawie plac rzeczywistych, zbadanych u odnośnych grup osób pracujących w tym powiecie sądowym, dla którego ustalenie to ma obowiązywać.
- b) Każdej grupie osób pracujących, dla której przeprowadzono osobne ustalenie „zwykłej płacy dziennej“, może odpowiadać tylko jedna stopa „zwykłej płacy dziennej“, a mianowicie właśnie ta, która najwięcej zbliża się do matematycznej kwoty średniej wszystkich plac indywidualnych, przychodzących u tej kategorii robotników.
- c) Kategorii robotników, dla której ustala się stopę płacy dziennej, nie można żadną miarą oznaczyć przez powołanie się na płacę, rzeczywiście pobieraną, lecz musi się ją określić według innych zewnętrznych znamion rzeczowych, łatwych do zrozumienia i stwierdzenia.
- d) Za daleko idące rozróżnianie kategorii robotników przy ustalaniu zwykłej płacy dziennej nie dałoby się z jednej strony pogodzić z celem ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby,

która w niniejszym wypadku ma być analogicznie stosowana; z drugiej strony posługiwanie się zbyt obszernymi schematami płacy nastęrcza oczywiście wielkie trudności.

Będzie zatem wskazane także przy ustalaniu płacy dziennej dla celów wspomnianej na wstępie ustawy, aby przy rozróżnianiu poszczególnych kategorii robotników, dla których mają obowiązywać osobne stopy płacy, ograniczono się do niezbędnych potrzeb praktyki.

Uproszczenie zachodzi zresztą już o tyle, iż odpada przepisane w § 7. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby osobne ustalenie dla robotników młodocianych i żeńskich.

Przy obliczaniu wysokości płacy należy w każdym razie zwrócić uwagę także na pobory w naturze. Nie można również pominąć momentu różnorodności wynagrodzenia w różnych porach roku, zwłaszcza u robotników rolnych i lasowych. Uwzględnienie momentu tego wymaga jednak szczególnej ostrożności, mianowicie w tym kierunku, aby na przykład z zestawienia różnorodnych plac sezonowych nie wypośrodkowano ewentualnie nieprawdziwych plac przeciętnych. Przedewszystkiem będzie się zatem rozchodzić o ocenienie, które pory roku są w odnośnym okręgu tak charakterystyczne pod tym względem, iż wymagają osobnych ustaleń płacy, przyczem postanowienie punktu d) jest miarodajne również co do rozróżniania stóp płacy według pór roku.

Zresztą także przy ustalaniu „zwykłych plac dziennych“ dla osób, nie podlegających ubezpieczeniu na wypadek choroby, nie wolno wychodzić poza 4 korony.

Ustalenie zwykłych plac dziennych należy w danym razie przedsięwziąć także dla takich osób, które są zatrudnione w przedsiębiorstwie żeglugi, podlegającym ustawom morskim, albo przy rybołówstwie morskim.

Dla osób zarobkujących samoistnie nie należy ustalać osobnych kategorii zwykłych plac dziennych.

Polityczne władze krajowe mają założyć i utrzymywać w dokładnej ewidencji przeglądy ustalonych dla każdego powiatu sądowego zwykłych plac dziennych osób, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby, jak również osób, nie podlegających temu ubezpieczeniu. Sprawozdania o odnośnych zmianach, które mają być w każdym poszczególnym wypadku składane przez polityczne władze powiatowe, należy podawać także do wiadomości Ministerstwa obrony krajowej.

Co do powołanych, nie podlegających ubezpieczeniu na wypadek choroby, mogą zdarzyć się wypadki, iż dla poszczególnych osób nie są przewidziane kategorie płacy dziennej, któreby zupełnie

odpowiadały. Także oznaczenie stopy płacy, decydującej dla osoby samodzielnie zarabkującej w myśl § 3., ustęp przedostatni ustawy, może w danych warunkach być połączone z pewnymi trudnościami. Przy zaliczaniu do pokrewnej kategorii przedsiębiorstwa będzie w wypadkach tego ostatniego rodzaju rozchodziło się o to, aby uwzględniać nie tyle podobieństwo celu i środków produkcji przy odnośnych przedsiębiorstwach, jak raczej podobieństwo stanowiska gospodarczego przedsiębiorcy.

Gdyby analogiczne zastosowanie kilku kategorii plac wchodziło w rachubę, należy w obu tych wypadkach wybrać tę kategorię, która więcej zbliża się do rzeczywistego zarobku z pracy.

Równocześnie należy oczywiście wziąć pod rozwagę potrzebę i możliwość zapobieżenia przyszłym wypadkom tego rodzaju przez odpowiednie uzupełnienie ustalonych kategorii plac dziennych.

Zatrudnienie
za granicą.

5. Przy przyznawaniu zasiłku na utrzymanie w kwocie 1 korony, o którym wspomina § 3., ustęp ostatni ustawy, obojętne jest rozróżnienie, czy powołany, w razie gdyby był zatrudniony w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa, podlegałby obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby, czy też nie; jednak i w tym wypadku muszą członkowie rodziny, aby być uprawnionymi do zasiłku, mieć zwykle zamieszkanie na tym obszarze państwowym, pomijając wypadki ustępu pierwszego „Do § 1 : 4“.

Do § 4.

Dni podróży.

1. Przy policzaniu dni podróży należy uwzględnić oddalenie ostatniego miejsca pobytu powołanego od miejsca stawienia się do szeregów i zwrócić przytem uwagę na postanowienie, wydane dla ułatwienia stawienia się, iż w myśl dodatku, zamieszczonego w karcie powołującej a odnoszącego się do podanej tamże godziny stawienia się, zazwyczaj 7. godziny rano, zgłaszający się z dalszych stron mogą stawić się najpóźniej do 11. godziny przedpołudniem, o ileby zresztą musieli rozpocząć podróż już w dniu poprzednim jedynie w celu dotrzymania wczesnej godziny zgłoszenia się.

Osobny dzień podróży może zatem wchodzić w rachubę tylko wtedy, gdyby według stosunków miejscowych i komunikacyjnych nawet przy skorzystaniu z ułatwień, wspomnianych w dwóch poprzednich ustępach, nie było dostatecznym, jeżeli powołany rozpoczął podróż dopiero w samym dniu stawienia się. Przytem należy wychodzić z założenia, iż musi się żądać od stawiającego się, aby w dniu stawienia się użył w razie potrzeby pierwszego pociągu osobowego, odchodzącego w kierunku stacyi stawienia się, względnie, aby stosownie do jakości dróg i pory

roku odbył marsz pieszy aż do pięciu godzin drogi już w dniu stawienia się.

Jeżeli powołany opiera roszczenia do zasiłku na twierdzeniu, iż podróż z miejsca ostatniego pobytu do stacyi zgłoszenia się wymagała więcej jak jednego dnia, albo iż w myśl przepisów o służbie wojskowej prezentowano go w innym miejscu a nie w miejscu zgłoszenia się do szeregów, wówczas ma on obowiązek udowodnić to twierdzenie. Przy sprawdzaniu ma rozstrzygać zasada, iż musi się tylko żądać użycia pociągów osobowych, a mianowicie jazdy 24godzinnej w pierwszym dniu, a 14godzinnej w każdym z dni następujących. Rozpoczęty dzień podróży należy liczyć za cały.

Jako stacya graniczna w myśl § 4., ustęp 2. ustawy może wchodzić w rachubę tylko ta stacya, przez którą prowadzi najkrótsze co do czasu połączenie (z wyjątkiem pociągów pospiesznych) między ostatniem miejscem pobytu powołanego a stacyą zgłoszenia się do szeregów.

Powyższe zasady mają obowiązywać analogicznie także co do podróży powrotnej. Jeżeli nie podniesiono wyraźnie dalej idących roszczeń, można co do podróży powrotnej pominąć osobne ustalenia i postąpić pod względem odmówienia względnie przyznania tak samo, jak przy podróży do ćwiczeń.

2. Co do dalszej wypłaty zasiłku na utrzymanie Dni choroby. za czas zwłoki w powrocie, spowodowanej chorobą, zauważa się:

- Nie jest wymagany warunek, aby choroba stała w związku przyczynowym z odbywaniem służby wojskowej; choroba musi jednak powstać bez zawinienia powołanego. Stosując analogicznie § 24 : 2 ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, należy zawinienie takie przyjąć tylko wtedy, jeżeli powołany spowodował sobie chorobę rozumnym lub przez zawiniony udział w bijatykach lub sprzeczkach albo przez pijaństwo.
- Zasiłek na utrzymanie należy płacić tak długo, dopóki chory nie opuścił zakładu sanitarnego wojskowego (obrony krajowej).
- Pytanie, czy powołanemu przysługuje przez czas trwania choroby roszczenie wobec jednej z kas chorych, wymienionych w § 11. ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby, ma rozstrzygnąć władza polityczna powołana do rozstrzygania o prawie do zasiłku, jako pytanie przesądzające, w razie potrzeby po wysłuchaniu kasy chorych, i to niezależnie od właściwości odnośnego sądu rozjemczego kasy. Gdyby w wypadkach takich zrobiono spostrzeżenie, iż kasa chorych wzbrania się uporeczywie bez do-

statecznych powodów, zaspokoić podniesione względem niej roszczenia. wówczas należy w danym razie zastosować przeciw kasie tej środki państwowego prawa nadzoru.

Do §§ 5. i 6.

Formularz zgłoszenia.

1. Dla zgłaszania pretensji do zasiłku na utrzymanie wydane zostają formularze zgłoszenia według wzoru A.

Polityczne władze krajowe mają pobierać formularze te z Drukarni nadwornej i państwowej i zarachowywać odnośne koszta w rozdziale 8., Ministerstwo obrony krajowej, pod osobnym tytułem: „Wydatki z powodu ustawy z dnia 21. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 141“.

Właściwa polityczna władza powiatowa, względnie w razie powołania, przychodzącego do skutku bez pośrednictwa władzy politycznej (§ 26 : 7 przepisów o służbie wojskowej, część III.), powiatowa komenda uzupełnienia ma dołączyć po jednym takim formularzu do karty powołującej w tych wypadkach, w których powołano

- a) obywatela austriackiego, należącego do nieczynnego pocztu żołnierzy, do ćwiczeń wojskowych (służbowych), albo
- b) obywatela austriackiego, przydzielonego do rezerwy zapasowej na zasadzie § 34. ustawy wojskowej, do wykształcenia wojskowego.

Przesłanie formularza wraz z kartą powołującą ma na celu pouczenie powołanego o istotnych postanowieniach ustawy i przyspieszenie ewentualnego zgłoszenia pretensji; nie przesądza to oczywiście żadną miarą rozstrzygnięcia o pretensji do zasiłku w drodze instancji; z drugiej strony nie może nastąpić przez dołączenie tego formularza żadna zwłoka w doręczeniu.

W miejsce formularzy, które stały się niezdatne do użytku lub zaginęły, mają polityczne władze powiatowe wydawać powołanym na żądanie bezpłatnie nowe egzemplarze.

Zaopatrzenie gmin w formularze na zapas ma być pominięte.

Zgłoszenie w czasie właściwym.

2. Polityczne władze powiatowe mają przez częste pouczanie ludności (w szczególności na rokach urzędowych, drogą dziennika urzędowego i przy obwieszczeniach o ćwiczeniach wojskowych) wpływać na to, aby w interesie umożliwienia szybkiego i wczesnego wyasygnowania zasiłku na utrzymanie ewentualne zgłoszenie tegoż uskuteczniiano jak najprędzej po odebraniu karty powołującej.

Załączniki zgłoszenia.

3. Zarówno przy zgłoszeniu ustnem jak i pisemnem należy wypełnić formularz zgłoszenia;

powołani, których w myśl § 34. ustawy o służbie wojskowej przydzielono do rezerwy zapasowej jako utrzymujących rodzinę, mają przedłożyć poświadczenie co do przyznania względnie co do dalszego trwania tego dobrodziejstwa; w celu przyspieszenia postępowania zaleca się także, aby starający się o zasiłek wydobyl w danym razie sam poświadczenie kasy chorych, dotyczące zaliczenia go do pewnej klasy płacy, i przedłożył je władzy politycznej wraz z formularzem zgłoszenia.

Wnosząc zgłoszenie ustne, należy przedłożyć kartę powołującą, paszport wojskowy (obrony krajowej) i dokumenty, wykazujące stosunek pokrewieństwa, jeżeli one znajdują się w rękach strony.

4. Podczas trwania ćwiczeń wojskowych (wykształcenia wojskowego) można oddać wypełniony formularz zgłoszenia także w odnośnym oddziale broni*) (zakładzie), a wyjątkowo może formularz być tam wypełniony.

Oddział broni (zakład) ma w tych wypadkach przesłać zgłoszenie właściwej politycznej władzy powiatowej.

5. Jeżeli przy zgłaszaniu prawa do zasiłku nie użyto przepisanej formularza albo jeżeli nie wypełniono go całkowicie, należy pomimo to wdrożyć czynność urzędową z powodu zgłoszenia i zarządzić dodatkowe dostarczenie tych dat, których stwierdzenie jest celem formularza.

Zgłoszenia, pochodzące od członków rodziny powołanego, należy natomiast odrzucić z odesłaniem do postanowienia § 5., ustęp 1. ustawy.

6. Pretensję do zasiłku należy zgłosić u tej politycznej władzy powiatowej, za której pośrednictwem doręczono kartę powołującą (§ 6., ustęp 1. ustawy). Jeżeli w tym względzie wchodzi w rachubę kilka władz, wówczas nie ma żadna z nich prawa, odrzucić zgłoszenie lub uważać je za wniesione do władzy niewłaściwej.

Miejsce zgłoszenia.

Jeżeli pretensję do zasiłku zgłoszono nie u tej politycznej władzy powiatowej, w której okręgu urzędowym powołany stale przebywa, należy przesłać zgłoszenie jak najszybciej tej ostatniej władzy.

Jeżeli kartę powołującą doręczono nie za pośrednictwem politycznej władzy powiatowej, należy zgłosić roszczenie u politycznej władzy powiatowej miejsca przynależności.

*) W razie powołania do detaszowanego batalionu (dywizji) obrony krajowej stosują się wszystkie przepisy rozporządzenia niniejszego, odnoszące się do „oddziału broni“, analogicznie także do batalionów (dywizji) detaszowanych.

Zgłoszenie
spóźnione.

7. Czterotygodniowy termin zawity, po którego upływie nie można już dochodzić zasiłku na utrzymanie, należy liczyć od dnia, w którym nastąpiło rozbrojenie, względnie w którym żołnierz opuścił zakład sanitarny wojskowy (obrony krajowej).

Co do obliczania terminu czterotygodniowego rozstrzygają zasady, obowiązujące przy obliczaniu terminów w polityczno-administracyjnym postępowaniu z powodu wniesienia środków prawnych.

Powołany do
przyjęcia
wypłaty.

8. Sam powołany nie jest upoważniony do odbioru zasiłku na utrzymanie lecz ma wynieść inną osobę, jako powołaną do przyjęcia wypłaty; osobę tę należy wybrać z grona osób uprawnionych do zasiłku, względnie ich zastępców ustawowych.

Jeżeli sam powołany jest zastępcą ustawowym, wówczas ma on wyznaczyć do odbioru zasiłku osobę godną zaufania, mieszkającą w pobliżu uprawnionego do zasiłku i zawiadomić ją o tem.

Do §§ 7 i 8.

Dochodzenia.

1. Przeprowadzanie dochodzeń co do podniesionej pretensji do zasiłku na utrzymanie należy w zasadzie do politycznej władzy powiatowej miejsca pobytu powołanego. Jeżeli powołany ma stałe miejsce pobytu nie w krajach tutejszych, należy czynność ta do politycznej władzy powiatowej miejsca przynależności.

2. Dochodzenia, które mają być wdrożone, dotyczą:

- a) wymogów ustawowych, odnoszących się do osoby powołanego;
- b) stwierdzenia uprawnień członków rodziny;
- c) stwierdzenia tych znamion, które rozstrzygają w danym razie o zaliczeniu do jednej z ustalonych kategorii plac dziennych, i
- d) ustalenia dni podróży, które mają być doliczone.

3. Jako wymogi ustawowe, dotyczące osoby powołanego, wchodzi w szczególności w rachubę:

- a) obywatelstwo austriackie, względnie stawienie do poboru na poczet jednej z gmin w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa;
- b) rzeczywiste powołanie;
- c) w razie powołania do ćwiczeń wojskowych przynależność powołanego do nieczynnego pocztu żołnierzy, a w razie powołania do wykształcenia wojskowego fakt przydzielenia do rezerwy zapasowej nie z innego tytułu, lecz

z tytułu utrzymywania rodziny na zasadzie § 34. ustawy o służbie wojskowej.

4. Uprawnienie członków rodziny do zasiłku zależy w szczególności od:

- a) stałego zamieszkania w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa (wyjątek „Do § 1:4, ustęp 1.“);
- b) wymaganego w ustawie pokrewieństwa z powołanym;
- c) ich stosunków gospodarczych względem powołanego.

ad b). Wymagany w ustawie stosunek pokrewieństwa trzeba będzie z reguły stwierdzić drogą dochodzeń urzędowych; tylko w razie wątpliwości należy wyjątkowo zażądać wyciągów z metryk względnie arkuszy z wyjaśnieniami co do stosunków rodzinnych.

Jeżeli jako powołanych do przyjęcia wypłaty w miejsce uprawnionych członków rodziny wymieniono ich zastępców ustawowych, wówczas należy stwierdzić przymiot ten, o ile on nie jest znany w urzędzie.

5. Szczególną uwagę należy zwracać na to, aby na podstawie wielokrotnych zgłoszeń pretensji do zasiłku, pochodzących od tego samego powołanego, nie wyasygnowano pełnego zasiłku kilku osobom przeznaczonym do przyjęcia wypłaty.

Dla zapobieżenia możliwości tej niezbędne jest, aby władza polityczna zanotowała każde przyznanie zasiłku na utrzymanie, i to zawsze jeszcze przed wygotowaniem przypisu, w rejestrze, który ma być założony według abecadła i zawierać liczby bieżące, imię i nazwisko, oddział broni, rok asenterunku, numer karty księgi głównej i miejsce zamieszkania powołanego do służby, liczbę aktu i liczbę przypisu, tudzież rubrykę przeznaczoną na uwagi.

Wciągnięcie przyznania zasiłku do rejestru tego należy zanotować na oryginalnym zgłoszeniu z dołączeniem podpisu odnośnego urzędnika.

Na podstawie rejestru powyższego należy przed wdrożeniem czynności urzędowej z powodu zgłoszenia pretensji do zasiłku i następnie jeszcze raz przed przypisaniem zasiłku stwierdzić, czy wskutek innego zgłoszenia tego samego powołanego nie przyznano już ewentualnie zasiłku za to samo ćwiczenie wojskowe (wykształcenie wojskowe). Także podjęcie tego sprawdzenia ma odnośny urzędnik zanotować w każdym poszczególnym wypadku na akcie z dołączeniem podpisu.

Jeżeli przy badaniu zgłoszonej pretensji do zasiłku stwierdzi się na podstawie rejestru, iż już poprzednio przyznano zasiłek na utrzymanie

Rejestr.

członkom rodziny tego powołanego, wówczas późniejsze zgłoszenie uchyla zgłoszenie dawniejsze, o ile oba brzmiały odmiennie, i stanowi podstawę do wydania odpowiednich zarządzeń.

Jeżeli jednak wydano już przypis na podstawie dawniejszego zgłoszenia, należy oddalić pretensję zgłoszoną później za ten czas, za który zapłała już nastąpiła albo nie może już być wstrzymana.

Dla zapobieżenia podwójnym przypisom jest także wskazane jak najściślejsze przestrzeganie postanowień, dotyczących właściwości miejscowej do rozstrzygnięcia o zgłoszonych pretensjach.

Wspomniany wyżej rejestr może równocześnie służyć do uwidocznienia okoliczności ustalonych i nie podlegających zmianom, jak na przykład stosunków pokrewieństwa, przez co ich ponowne badanie przy najbliższym powołaniu może w danych warunkach okazać się zbyteczne; niema żadnej przeszkody pod względem rozszerzenia rejestru na wszystkie wypadki zgłaszania roszczeń do zasiłku, a więc także na wypadki załatwione odmownie, przez co późniejsze dochodzenia mogą również ulec uproszczeniu.

Ostatnie
miejsce
pobytu.

6. Jeżeli zgłoszenie wymienia jako ostatnie miejsce pobytu, z którego rozpoczęto podróż do stacji stawienia się do szeregów, zwyczajne miejsce zamieszkania lub miejsce, leżące jeszcze bliżej stacji tej, wówczas mogą odpaść osobne dochodzenia co do okoliczności powyższej.

Rodzaj
dochodzeń.

7. Wobec różnorodności stosunków miejscowych musi się pozostawić sposób prowadzenia dochodzeń sumiennej ocenie każdego poszczególnego wypadku.

Można zatem jedynie całkiem ogólnie powołać się na § 10. ustawy, normujący obowiązek współdziałania gmin i obowiązek udzielania wyjaśnień przez kasy chorych, i przypomnieć, iż wymaga tego zarówno interes strony jak i administracji publicznej, aby przy każdym poszlaku stronności organu prowadzącego dochodzenia spowodowano odpowiednie sprostowanie i stworzono podstawę dla przedmiotowego ocenienia wypadku przez ponowne stwierdzenie odnośnej okoliczności drogą innych dochodzeń.

Nagłość.

8. Szczególne obowiązki powstają dla wszystkich władz i organów, uczestniczących w wykonaniu ustawy, wskutek nagłości wszystkich odnośnych czynności urzędowych.

Cel zasiłku na utrzymanie polega na tem, aby przyjsię z pomocą członkom rodziny powołanego do służby przez czas przerwy w jego zarabkowaniu. Zasiłek na utrzymanie, który mimo wczesnego zgłoszenia pretensji rozpocznie się dopiero w dłuższy czas po odejściu powołanego z jego zwyczajnego miejsca

zamieszkania, albo który będzie wypłacony dopiero po ukończeniu ćwiczeń wojskowych, nie mógłby odpowiedzieć temu zadaniu gospodarzemu.

Wszystkie odnośne władze i organa zobowiązuje się zatem najsurowiej do jak największego pospiechu we wszystkich należących do nich czynnościach urzędowych. Biurom podawczym należy wydać polecenie, aby wszystkie akta, odnoszące się do spraw niniejszej ustawy, oznaczały obok zapisku co do wpływu uwagą „Wojsk. zasiłek na utrzymanie — pilne“; należy także postarać się o dostateczną ewidencję co do nadsyłania zarządzonych dochodzeń lub załatwiania wystosowanych rekwizycji.

9. Rzeczowo właściwą do rozstrzygnięcia jest polityczna władza powiatowa, wymieniona w rozporządzeniu niniejszem „do § 6 : 6“.

Właściwość
władz do
rozstrzygnięcia.

10. W wypadkach, w których polityczna władza powiatowa uznaje roszczenie do zasiłku na utrzymanie za uzasadnione, ma ona przed wysłaniem przypisu porozumieć się w krótkiej drodze z organami administracji skarbowej.

Porozumie-
wanie się
z administra-
cją skarbową.

W tym celu ma polityczna władza powiatowa udzielać odnośne akta z dołączeniem przypisu codziennie referentowi podatkowemu starostwa względnie administracji podatkowej do przeglądu, a organa te mają zwracać je w najbliższym dniu powszednim. Jeżeli w pewnym mieście istnieje kilka administracji podatkowych, ma krajowa władza skarbowa wyznaczyć w porozumieniu z magistratem miejskim te organa, którym należy udzielać wspomnianych akt. Inne miasta z własnym statutem mają udzielać akt te referatom podatkowym tego starostwa, które znajduje się w mieście lub w najbliższej jego odległości.

Wymiana pism między właściwą do rozstrzygnięcia władzą polityczną a odnośnym funkcjonariuszem administracji skarbowej nie ma mieć miejsca. Różnice zdań należy załatwiać drogą usnego porozumienia się, o ile obie władze mają wspólną siedzibę urzędową. Jeżeli nie przyszło do porozumienia, ma polityczna władza powiatowa wydać rozstrzygnięcie na własną odpowiedzialność i przedłożyć akt po wyeksperywowaniu przypisu politycznej władzy krajowej, która winna udzielić odpowiedniej wskazówki po porozumieniu się z krajową władzą skarbową. Stosownie do okoliczności należy połączyć z wskazówką tą polecenie do politycznej władzy powiatowej względem jak najszybszego uzupełnienia przeprowadzonego postępowania co do pewnych oznaczonych punktów i wydania następnie ewentualnego nowego rozstrzygnięcia, podlegającego tokowi instancyi, przy równoczesnym wstrzymaniu rat jeszcze nie wypłaconych; dla zastrzeżenia prawa rekursu nie powinna nowa uchwała mieścić w sobie powołania się na polecenie politycznej władzy krajowej.

W wygotowaniach politycznych władz powiatowych nie należy powoływać się na porozumienie się z administracją skarbową, które przeprowadzono wewnętrznie.

Orzeczenie.

11. Co do prawa do zasiłku na utrzymanie, względnie jego wyniaru i rozdziału należy wydać powołanemu orzeczenie, odpowiadające przepisom ustawy z dnia 12. maja 1896, Dz. u. p. Nr. 101. W razie przychylenia się należy w orzeczeniu tem podać, iż za dni . . . , policzalnych według ustawy niniejszej przyznano zasiłek na utrzymanie po . . . K . . . h, który będzie wypłacany stosownie do zgłoszenia w siedmiodniowych odstępach czasu zapomocą przekazu pocztowego. Rozstrzygnięcie odmowne lub różniące się od żądania należy w orzeczeniu odpowiednio uzasadnić.

Zawiadamianie członków rodziny niema mieć miejsca.

Co do prawomocności rozstrzygnięcia.

12. Powołany, którego żądanie oddalono z powodu braku wymogów ustawowych, odnoszących się do wymienionych członków rodziny, może wnieść żądanie swoje ponownie, przytaczając innych członków rodziny.

Przypis.

13. Na przyznany zasiłek na utrzymanie ma polityczna władza powiatowa wygotować równocześnie z orzeczeniem przypis według wzoru B i zaopatrzyć go liczbą aktu, a nadto liczbą bieżącą.

Przypis należy wydać na cały czas trwania powołania, a o ile policzalność dni podróży, uzbrojenia i rozbrojenia już w chwili wygotowania przypisu jest pewna, także na te dni; w przeciwnym wypadku należy wygotować osobny przypis.

W przypisie należy wymienić prócz całego zasiłku na utrzymanie także poszczególne raty, w których on ma być wypłacany.

Wypłaty tygodniowej, przewidzianej w § 8., ustęp 1. ustawy, według której ma się wymierzać poszczególne raty, nie należy odnosić do tygodni kalendarzowych, lecz należy ją rozumieć w ten sposób, iż raty mają być wypłacane w siedmiodniowych odstępach czasu, licząc od dnia zgłoszenia się do szeregów (prezentowania); tem samem nie jest wykluczone, iż rata ostatnia może obejmować mniejszą lub większą ilość dni.

Zasiłek na utrzymanie za policzone w danym razie dni podróży, uzbrojenia i rozbrojenia należy wliczyć do raty ostatniej, o ile w myśl ustępu 2. nie ma być wydany osobny przypis na te dni.

Jeżeli wyasygnowano zasiłek na utrzymanie a rzecz kilku osób powołanych do przyjęcia wypłaty, wówczas należy wymienić w przypisie jedną pod drugą zarówno te osoby, jak i raty, przypadające dla każdej z nich.

Jeżeli w chwili wystawienia przypisu służba wojskowa już się skończyła, należy wyasygnować naraz cały przyznany zasiłek na utrzymanie. W takim wypadku należy uwidocznic w przypisie tylko ogólną kwotę zasiłku, przypadającą na poszczególnych odbiorców; przedziały przeznaczone na poszczególne raty należy przekreślić.

Zamawianie formularzy wzór B i zarachowanie odnośnych kosztów ma odbywać się w ten sam sposób, jak przy formularzach zgłoszenia (punkt 1. „Do § § 5. i 6.“).

14. Polityczna władza powiatowa ma wystawić co do każdego przypisu, dla każdego z wymienionych tam odbiorców wypłaty i na każdą z rat tygodniowych, przyznanych jednemu odbiorcy (ewentualnie na ogólną kwotę, przypadającą mu), osobny przekaz pocztowy według wzoru C.

Wystawianie przekazów pocztowych.

Używanie przekazów takich dopuszczalne jest tylko w urzędach pocztowych w obrębie królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, tudzież w Bośni i Hercegowinie.

Powyższe przekazy pocztowe, podlegające ścisłemu zarachowaniu, mają być sprowadzane przez polityczne władze krajowe ze składów znaczków wartościowych ekonomatów dyrekcji pocztowych i wydawane politycznym władzom powiatowym.

Co do zarachowania kosztów obowiązują te same przepisy, jak przy formularzach zgłoszeń.

Pod względem wystawiania przekazów pocztowych należy uwzględnić, co następuje:

- a) W celu zapobieżenia niedoręczalności albo mylnym wypłatom, co zwłaszcza w razie tożsamości imion i nazwisk kilku osób powołanych do odbioru wypłaty w jednej miejscowości mogłoby się zdarzyć, należy podawać adres odbiorcy z wszelką możliwą dokładnością; wskutek tego będzie wskazane, dodawać także przezwiska tam, gdzie one są w użyciu i gdzie władza wystawiająca ma o nich wiadomość;
- b) od przekazów nie uiszczą się opłaty pocztowej, ponieważ Ministerstwo handlu będzie zarachowywało opłatę tę Ministerstwu obrony krajowej;
- c) przekazy dla członków rodzin funkcjonaryusy kolejowych, wymienionych w ustępie pierwszym „Do § 1 : 4“, należy adresować *poste restante* i podawać w nich jako urząd pocztowy miejsca przeznaczenia ten c. k. urząd pocztowy, który znajduje się najbliżej ich miejsca pobytu;
- d) jeżeli członkowie rodziny przebywają chwilowo w krajach świętej Korony węgierskiej albo za granicą, nie posyła się za nimi przekazów pocztowych lecz pozostawia je w urzędzie pocztowym miejsca przeznaczenia do rozporządzenia odbiorcy. Posyłanie takich przekazów do Bośni i Hercegowiny jest dopuszczalne.

W przypadkach punktów *c*) i *d*) należy zamieścić w orzeczeniu (punkt 11.) odnośną uwagę.

Posyłka do oddziału broni.

15. Przypis wraz z należącymi doń przekazami pocztowymi, a ewentualnie wraz z orzeczeniem, wspomnianem w punkcie 11., i z dowodem doręczenia na to orzeczenie należy przesać temu oddziałowi broni (zakładowi), do którego powołany miał się stawić.

Umieszczenie klauzuli przez oddział broni.

16. Oddział broni (zakład) poświadcza na przekazie pocztowym, opiewającym na pierwszą ratę tygodniową (ewentualnie przekazie na całą kwotę, zobacz punkt 13.), stosownie do tekstu wydrukowanego na prawym odcinku przekazu, prezentowanie względnie pozostawanie żołnierza w służbie co do tych, którzy rzeczywiście zgłosili się do szeregów i odbywają jeszcze służbę prezencyjną. Umieszczenie tej klauzuli należy do oddziału broni (zakładu) także wówczas, jeżeli prezentowanie odbyło się w powiatowej komendzie uzupełnienia (powiatowej komendzie uzupełnienia obrony krajowej).

Co do tekstu wydrukowanego na odcinku przekazu pocztowego zauważa się, iż rubryka *a*) ma być wypełniona na przekazie, opiewającym na pierwszą ratę, rubryka *b*) na przekazach, opiewających na resztę rat, a rubryka *c*) w tym wypadku, gdy przypis (wzór *B*) wraz z przekazami pocztowymi nadejdzie do oddziału broni w takim czasie, w którym starający się o zasiłek, który stawił się do szeregów, nie pozostaje już w służbie wojskowej.

Komenda oddziału broni (zakładu) ma wydać żołnierzowi orzeczenie, dołączone ewentualnie do przypisu, po zaopatrzeniu rewersu odbiorczego datą i podpisem.

Dalsze postępowanie z przekazami pocztowymi

17. Co do dalszego postępowania należy odróżnić wypadki, w których oddział broni (zakład) znajduje się w chwili odesłania przekazu pocztowego

- a) w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa albo w Bośni i Hercegowinie, tudzież te wypadki, w których tenże
- b) znajduje się w krajach świętej Korony węgierskiej.

Ad *a*). W przypadkach pierwszego rodzaju nadaje oddział broni przekaz pocztowy, który prócz klauzuli na odcinku, przewidzianej w punkcie 16., nie ma obejmować żadnego ręcznie wypisanego lub pieczętką wyciśniętego dodatku ze strony oddziału tego, bez opłaty i bez dołączania kwoty pieniężnej w najbliższym urzędzie pocztowym, który stwierdza zgodność kwot, uwidocznionych we wszystkich rubrykach przekazu pocztowego, tudzież wypełnienie rubryk co do prezentowania na prawym jego odcinku, następnie odłącza odcinek po wyciśnięciu pieczęci pocztowej i zwraca go oddziałowi wojskowemu, wystawiając pocztowy rewers nadawczy.

Oddział broni przyczepia odcinek do przypisu (wzór *B*), znajdującego się w jego rękach.

Kwoty, przypadające do zapłaty według przekazów pocztowych, wypłacane będą adresatom tak, jak przy zwyczajnych przekazach pocztowych, a Ministerstwo handlu będzie je zarachowywać Ministerstwu obrony krajowej.

Jeżeli oddział broni nadaje równocześnie pięć lub więcej przekazów pocztowych, wówczas powinien je wciągnąć do spisu według wzoru *D*, który należy sporządzić w dwóch wygotowaniach przez odbicie pisma. Oddział broni ma umieścić napis i datę po stronie lewej, tudzież wypełnić przedziałki poprzeczne 1, 3, 4 i 5.

Urząd pocztowy zatrzymuje oryginał, a kopię sporządzoną przez odbicie zwraca oddziałowi broni jako zbiorowy rewers nadawczy wraz z odcinkami przekazów. Dalsze postępowanie z odcinkami jest takie samo, jak przy przekazach pocztowych, nadawanych oddzielnie.

ad *b*) W przypadkach, w których oddział broni znajduje się w krajach świętej Korony węgierskiej w tym czasie, w którym przekaz pocztowy powinien być nadany, należy wprawdzie zaopatrzyć przekaz taką samą klauzulą, lecz zwrócić go niezwłocznie wraz z przypisem i z wypełnionym ewentualnym dowodem doręczenia (punkt 15.) tej politycznej władzy powiatowej, która go wystawiła; wspomniana władza ma nadać przekaz w najbliższym urzędzie pocztowym z wszelkim możliwym pośpiechem, również bez uiszczania opłaty pocztowej i bez dołączania kwoty pieniężnej.

Co do odłączania i przyczepiania odcinku przekazu pocztowego, tudzież co do używania zbiorowych rewersów nadawczych i zarachowywania kwot pieniężnych obowiązuje to, co powiedziano wyżej.

ad *a*) i *b*). Co do przekazów pocztowych na dalsze raty należy postępować w ten sam sposób z tą zmianą, iż umieszczanie klauzuli i nadawanie na pocztę ma być zawsze uskuteczniane w dniu poprzedzającym dzień płatności (punkt 18.); gdyby wyjątkowo w chwili wysłania pierwszego przekazu pocztowego dalsze raty przypadają już do zapłaty, względnie gdyby płatność ich już minęła, należy wysłać odnośne przekazy pocztowe równocześnie z pierwszym przekazem.

18. Co do płatności poszczególnych rat tygodniowych należy kierować się zasadą, iż przekazy pocztowe na raty te z wyjątkiem przekazu na ratę ostatnią mają opiewać na przeciąg siedmiu dni i że za punkt wyjścia należy uważać dzień prezentowania stawiającego się do szeregów. Jeżeli więc na przykład prezentowano zgłaszającego się do

Zbiorowy rewers nadawczy.

Płatność rat tygodniowych.

służby w dniu 2. sierpnia, wówczas rata II. płatna jest dnia 9. sierpnia, ewentualna rata III. dnia 16. sierpnia i tak dalej.

Celem utrzymania odnośnej ewidencji w oddziałach broni mają one przy sposobności klauzulowania pierwszego przekazu uwidaczniać ółwkiem terminy płatności dalszych rat na dotyczących przekazach poniżej zapisku co do rat.

Ustanie zasiłku na utrzymanie.

19. Wraz z ustaniem wymogów zasiłku na utrzymanie kończy się także ten zasiłek.

Jeżeli zdarzenie, uchylające pretensję, zajdzie przed upływem czasu, na który wyasygnowano zasiłek, wówczas zastanawia się pobory przez wydanie nowego orzeczenia, podlegającego tokowi instancyi, w ten sposób, iż zasiłek na utrzymanie ma być wypłacany tylko aż do dnia, w którym zaszedł powód jego ustania; przez to jednak nie powinno być wykluczone doliczenie czasu podróży powrotnej, wchodzące w danych okolicznościach w rachubę. Jeżeli wypłacono już zasiłek na utrzymanie za ten tydzień, w którym zaszedł powód jego ustania, wówczas nie można wprowadzić zarządzie zwrotu, należy jednak policzyć ewentualne dni podróży za te dni, w czasie których zgłaszający się do służby nie pozostawał już w służbie wojskowej, a za które mimo to wypłacono zasiłek na utrzymanie.

Przerwa w służbie wojskowej.

20. Jeżeli ćwiczenie wojskowe (służbowe) lub wykształcenie wojskowe doznało przerwy wskutek przedwczesnego urlopowania, sądowego aresztu śledczego lub uwięzienia za karę, wskutek śmierci albo zbiegowstwa, wówczas należy w przypadkach punktu 17. a) i b) poprzekreślać na krzyż niewysłane jeszcze przekazy pocztowe, zaopatrzyć je notatką, podającą powód zgaśnięcia zasiłku na utrzymanie, i odesłać politycznej władzy powiatowej, dołączając przypis (wzór B), znajdujący się ewentualnie jeszcze w oddziale broni.

Spodziewane przedwczesne urlopowanie.

21. Gdyby już przed wysłaniem przekazu pocztowego było pewne, iż nastąpi urlopowanie żołnierza, służącego jeszcze czynnie, wówczas nie powinien oddział broni także w wypadkach punktu 17. a) wysłać przekazu pocztowego, lecz ma go w tych wypadkach podobnie jak w wypadkach ad b) zwrócić politycznej władzy powiatowej, doczepiając kartkę, na której należy zanotować dzień urlopowania.

Wypadek niezgłoszenia się do szeregów.

22. Jeżeli starający się o zasiłek nie stawił się do szeregów w trzecim dniu po terminie, wyznaczonym w karcie powołującej, wówczas należy zwrócić przypis wraz z ewentualną uchwałą i przynależnymi, na krzyż poprzekreślonymi przekazami pocztowymi politycznej władzy powiatowej, która ma odrzucić zgłoszoną pretensję.

23. Jeżeli zajdzie potrzeba ograniczenia przekazanej kwoty (punkty 20. i 21.), które to ograniczenie może być przeprowadzone zawsze tylko przez polityczną władzę powiatową, a nie przez oddział broni, wówczas należy wystawić nowy przypis (wzór B), tudzież nowe przekazy pocztowe, a polityczna władza powiatowa ma je nadać na pocztę.

Modyfikacja przypisu.

Starającemu się o zasiłek należy w tym wypadku wydać także nowe orzeczenie w toku instancyi.

Nowy przypis, zmieniający przypis pierwotny, należy wydać także wówczas, jeżeli z innych powodów zajdzie konieczność jego zmiany. Tutaj należą takie wypadki, jak śmierć osoby, którą wymieniono jako powołaną do przyjęcia wypłaty, zmiana w dyspozycjach powołanego co do osób, mających przyjmować wypłatę, lub co do sposobu rozdziału. Należy jednak zwracać uwagę na to, aby przy takich zmianach przypisu nie wypłacono dwukrotnie zasiłku na utrzymanie za jeden i ten sam dzień.

24. Jeżeli po nadaniu przekazu pocztowego okaże się, iż przekazana już kwota nie należy się, ma polityczna władza powiatowa lub oddział broni wstrzymać wypłatę natychmiast, ewentualnie drogą telegraficzną, w urzędzie pocztowym powołanym do doręczenia przekazu, o ile wycofanie przekazu z urzędu nadawczego nie jest już możliwe.

Wstrzymanie przekazów pocztowych.

Urząd pocztowy winien w tym wypadku przesłać przekaz pocztowy z dołączeniem polecenia, zarządzającego wstrzymanie wypłaty, tej politycznej władzy powiatowej, która przekaz wystawiła.

25. Jeżeli żołnierz, którego członkom rodziny wyasygnowano zasiłek na utrzymanie, zachorował podczas pełnienia służby wojskowej i nie może do wodnie wskutek choroby powrócić do miejsca swej stałej siedziby, wówczas ma oddział broni (zakład), oddając żołnierza tego do zakładu sanitarnego wojskowego (obrony krajowej), zawiadomić komendę zakładu o znanych mu szczegółach co do przyczyny zastąpienia. Równocześnie należy podać, iż członkowie rodziny chorego pobierają zasiłek na utrzymanie, i wymienić, która polityczna władza powiatowa i na jaki czas wyasygnowała zasiłek ten, względnie w jakich odstępach czasu oddział wojskowy wysyłał przekazy pocztowe.

Choroba zgłaszającego się do szeregów.

Równocześnie należy zwrócić politycznej władzy powiatowej przypis, pozostający ewentualnie jeszcze w rękach oddziału broni, a to samo ma się stać w każdym wypadku z znajdującymi się tam jeszcze przekazami pocztowymi. Jeżeli zachodzą poszlaki, iż powołany do służby spowodował chorobę rozmyślnie albo przez zawiniony udział

w bijatykach lub sprzeczkach albo przez pijaństwo, należy również donieść o tem politycznej władzy powiatowej.

Jeżeli choroba powstała bez zawinienia powołanego i jeżeli powołanemu nie przysługuje także żadna pretensya względem kasy chorych w myśl § 4., ustęp ostatni ustawy niniejszej, ma polityczna władza powiatowa asygnować zasilek na utrzymanie z tygodnia na tydzień, stosując analogicznie postanowienia, wydane co do przypisu zasiłku na czas trwania ćwiczeń wojskowych (wyszkolenia wojskowego). Za podstawę w tym względzie ma służyć uwiadomienie o pozostawianiu żołnierza na etacie chorych; uwiadomienie to udzielane będzie co tydzień przez zakład sanitarny wojskowy (obrony krajowej) w dniu, poprzedzającym płatność poszczególnych rat, kartką korespondencyjną, wolną od opłaty pocztowej.

Jeżeli w chwili wysłania jednej z tych kartek jest już pewne, iż odnośny żołnierz będzie wypuszczony z etatu chorych w ciągu najbliższych ośmiu dni, wówczas winno uwiadomienie, wystosowane do politycznej władzy powiatowej, objąć także tę okoliczność.

Jeżeli żołnierz ponosi winę co do swej choroby albo jeżeli mu przysługuje pretensya względem kasy chorych, ma polityczna władza powiatowa pominąć dalsze asygnowanie i wydać w tym względzie orzeczenie, podlegające tokowi instancyi.

26. Co do czasu, w którym oddziały broni mają zwracać przypisy politycznym władzom powiatowym, należy kierować się zasadą, iż w tych wypadkach, w których oddział broni nadaje przekaz pocztowy na pocztę w celu realizacji, ma przypis pozostać w oddziale tym aż do nadania ostatniego przekazu pocztowego albo aż do ewentualnego wcześniejszego zgaśnięcia prawa do zasiłku i ma być dopiero potem zwrócony władzy politycznej z dołączeniem przyzepionych odcinków przekazów.

Natomiast w tych wypadkach, w których nadawanie przekazów pocztowych, zakluzulowanych przez oddział broni, należy do władzy powiatowej, jest przypis potrzebny dla władzy tej do celów ewidencji przy nadawaniu i ma być wskutek tego zwrócony przez oddział broni wraz z przekazem pocztowym, opiewającym na pierwszą ratę.

Dołączony ewentualnie do przypisu rewers odbioru orzeczenia ma być w każdym wypadku zwrócony wraz z tym przypisem.

Zarówno w jednym jak i w drugim wypadku ma polityczna władza powiatowa utrzymywać w ewidencji zwrot przypisu przy użyciu rubryki „Uwaga“ rejestru, wspomnianego w punkcie 5., a w razie potrzeby przynaglić zwrot.

27. Jeżeli ze względu na tymczasowe wyasygnowanie zasiłku na utrzymanie według najniższej stopy płacy ma nastąpić w myśl § 7., ustęp końcowy ustawy wyrównanie dodatkowe albo jeżeli podwyższono wymiar zasiłku w drodze rekursu, wówczas należy wystawić przypisy dodatkowe.

Przypis dodatkowy.

28. W tych wypadkach, w których nadawanie przekazów pocztowych na pocztę w celu realizacji należy do politycznej władzy powiatowej, a przekazy te nie zawierają stosownie do przepisów rozporządzenia niniejszego dat prezencyjnych, podanych przez oddział broni, ma władza powiatowa wypełnić sama odnośne rubryki odcinka według uwiadomień oddziału broni lub zakładu sanitarnego.

Umieszczenie klauzuli przez polityczną władzę powiatową.

Także co do tych przekazów pocztowych, nadawanych przez polityczne władze powiatowe, mają urzędy pocztowe polecenie, stwierdzać przed przyjęciem przekazu, czy daty prezencyjne zostały wypełnione.

29. Urząd pocztowy miejsca przeznaczenia będzie przedkładał niedoręczalne przekazy pocztowe pojedynczo pocztowemu zawodowemu departamentowi rachunkowemu II w Ministerstwie handlu, a Ministerstwo to będzie je przesyłało Ministerstwu obrony krajowej, które zarządzi celem realizacji przekazu stwierdzenie adresu uprawnionego do poboru.

Niedoręczalne przekazy pocztowe.

30. Rozstrzygnięcie politycznej władzy krajowej w razie rekursu jest i w tym wypadku ostatecznem, to znaczy nie podlega dalszemu tokowi instancyi w postępowaniu administracyjnem, gdy nie rozchodzi się o rozstrzygnięcie merytoryczne lecz jedynie o rozstrzygnięcie treści procesualnej, jak to ma miejsce na przykład w razie odrzucenia rekursu jako niedopuszczalnego z powodu zaniedbania terminu lub z powodu braku legitymacyi czynnej.

Tok instancyi.

31. Polityczna władza krajowa ma w razie przychylnego rozstrzygnięcia porozumieć się w krótkiej drodze przed jego wydaniem z krajową władzą skarbową, lecz nie zaznaczać okoliczności tej w wygotowaniu orzeczenia.

Co do zapobiegania zwłoce i co do postępowania w wypadku, gdy nie przyjdzie do porozumienia się, mają mieć analogiczne zastosowanie normy, podane wyżej co do rozstrzygnięcia w pierwszej instancyi.

32. Zarówno w tym wypadku jak i wówczas, gdy przewidziane w punkcie 10. porozumienie się między władzą krajową polityczną i skarbową nie przyjdzie do skutku, należy złożyć sprawozdanie Ministerstwu obrony krajowej, przedkładając akt odnośnych pertraktacyi, a Ministerstwo to wyda ostateczną wskazówkę po porozumieniu się z Ministerstwem skarbu.

Zwrot przypisu (wzór B) przez oddział broni.

33. Jeżeli druga instancja przyznała lub podwyższyła zasiłek na utrzymanie, winna polityczna władza powiatowa spowodować przypis odnośnej kwoty według postanowień powyższych.

Cenzura.

34. Polityczne władze powiatowe mają przedkładać zrealizowane przypisy (wzór B) wraz z odcinkami przekazów pocztowych i wraz z przekreślonymi ewentualnie przekazami w dniu 5. każdego miesiąca politycznym władzom krajowym, które winny zarządzić indywidualną cenzurę za pośrednictwem swych departamentów rachunkowych. Przy cenzurze tej należy badać, czy trafnie obliczono w przypisie stosownie do przyznanego dziennego zasiłku ogólną jego kwotę i raty tygodniowe, oraz czy daty przypisu zgadzają się z datami doczepionych odcinków, względnie nie zrealizowanych przekazów pocztowych.

Dołączanie
przypisów
u władz
krajowych.

35. Jeżeli akt urzędowy, dotyczący przypisu zasiłku na utrzymanie, wpłynie do władzy krajowej, czy to dla jej własnego użytku urzędowego czy celem przedłożenia Ministerstwu obrony krajowej, należy stwierdzić, czy znajduje się tam przypis wraz z załącznikami a ewentualnie zarekwirować go z departamentu rachunkowego celem tymczasowego dołączenia do aktu.

Do § 10.

Wyjaśnienia
ze strony kas
chorych.

1. Polityczne władze powiatowe mają zobowiązać kasy chorych, wymienione w § 11. ustawy z dnia 30. marca 1888, Dz. u. p. Nr. 33, które

znajdują się w ich okręgu urzędowym, do wydawania członkom, na postawione w każdym poszczególnym wypadku żądanie, pisemnych poświadczeń co do płacy, stanowiącej podstawę ich ubezpieczenia, i przepisać kasom tym szczegóły co do wystawiania odnośnych poświadczeń.

2. Zarówno przytem jak i w tych wypadkach, w których władza powiatowa zasięga w kasie chorych bezpośrednich wyjaśnień co do starającego się o zasiłek, należy uwzględnić, iż za podstawę ubezpieczenia na wypadek choroby można przyjąć zamiast zwykłej płacy dziennej także inną wysokość płacy (płacę rzeczywistą, umówione klasy płac itd.) (§ 9 : 1 ustawy o ubezpieczeniu na wypadek choroby), że jednak pod względem wymiaru zasiłku na utrzymanie ustalona każdorazem zwykła płaca dzienna pozostaje także w tym wypadku rozstrzygającą (§ 3., ustęp 2. ustawy).

Zc względu na tę okoliczność nie może zatem wyjaśnienie kasy chorych opiewać w ten sposób, jaką wysokość płacy przyjęto za podstawę ubezpieczenia, lecz powinno stwierdzać kategorie z zwykłych płac dziennych, decydującą dla odnośnej osoby.

Do § 12.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. marca 1910. Moc obowiązująca.

Georgi wlr.

Wolne od stempla i bezpłatne.

Wzór A.

Pouczenie na stronie odwrotnej.

Zgłoszenie.

roszczenia do zasiłku na utrzymanie według ustawy z dnia 21. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 141.

Szczegóły, odnoszące się do powołanego do ćwiczeń wojskowych (służbowych) względnie celem odebrania wykształcenia wojskowego					
Imię i nazwisko				Stopień wojskowy	
Zatrudnienie				Rodzaj broni	
Obecne zwyczajne miejsce zamieszkania (gmina, dokładny adres mieszkania, powiat, kraj)				Rok asenterunku	
Miejsce zamieszkania w dniu 1. stycznia bieżącego roku				Numer karty księgi głównej	
Data urodzenia (dzień, miesiąc i rok)				Według karty powołującej powołany do	ćwiczeń wojskowych?
Ma prawo przynależności w (gmina, powiat, kraj)					wykształcenia wojskowego?
Nazwisko pracodawcy (służbodawcy)					na przeciąg dni . . .
Przedmiot i miejsce przedsiębiorstwa					do (miejscowość, kraj)
Oznaczenie kasy chorych (czy kasa chorych stowarzyszeniowa, powiatowa itd.)				do oddziału broni (zakładu)	
Siedziba (adres) kasy chorych				na dzień (data kalendarzowa dnia powołania)	
				Droga, którą podróż ma się odbyć	z
					do
					przez
Szczegóły, odnoszące się do tych członków rodziny (żona, dzieci ślubne i nieślubne, rodzeństwo, rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), uprawnionych do zasiłku, których utrzymanie zależało dotychczas istotnie od dochodu z pracy powołanego					
Imię i nazwisko	Stosunek pokrewieństwa względem powołanego	Stan (wolny, żonaty, zamężna, wdowiec, wdowa)	Zatrudnienie, zarobek	Dokładny adres mieszkania	Imię, nazwisko, zatrudnienie i miejsce zamieszkania matki nieślubnych dzieci powołanego, wymienionych ewentualnie pod 1, 2, 3 i 4
1.					
2.					
3.					
4.					
Z pośród osób, wymienionych pod 1, 2, 3 i 4, względnie ich zastępców ustawowych, wyznaczam do odbioru zasiłku na utrzymanie następującą osobę (następujące osoby)					
Imię i nazwisko	Stan (wolny, żonaty, zamężna, wdowiec, wdowa)	Zatrudnienie	Dokładny adres mieszkania	Jeżeli wymieniono tutaj kilka osób jako powołanych do odbioru wypłaty, należy podać dokładnie sposób rozdziału.	
Data:			Podpis powołanego:		
.....			.....		

Format 31 × 46,5 cm.

Pouczenie.

Prawo do zasiłku na utrzymanie przysługuje członkom rodziny

1. obywatela austriackiego, który należąc do nieczynnego pocztu żołnierzy, stawil się wskutek powołania do ćwiczeń wojskowych (służbowych),

2. który na zasadzie § 34. ustawy o służbie wojskowej przydzielony został (jako utrzymujący rodzinę*) do rezerwy zapasowej i stawil się celem odebrania wykształcenia wojskowego, o ile ci członkowie rodziny mają zwyczajnie miejsce zamieszkania w królestwach i krajach reprezentowanych w Radzie państwa i o ile utrzymanie ich zależało dotychczas istotnie od dochodu z pracy powołanego do służby. Jako tacy członkowie rodziny wchodzą jedynie w rachubę: żona, dzieci ślubne i nieślubne, rodzeństwo i krewni powołanego w linii wstępnej (rodzice, dziadkowie, pradziadkowie).

Prawo do zasiłku nie istnieje:

- a) jeżeli powołany pobiera podczas ćwiczeń wojskowych (wykształcenia wojskowego) dalej swoją płacę lub zastugę albo z innego powodu nie doznaje uszczerbku w swym dochodzie;
- b) jeżeli ze względu na osobiste stosunki powołanego należy przyjąć, iż wskutek jego zgłoszenia się do służby utrzymanie członków rodziny, o których rozchodzi się, nie jest zagrożone.

Wszystkim uprawnionym członkom rodziny razem należy się tylko jeden zasiłek na utrzymanie; wynosi on za każdy dzień ćwiczeń wojskowych (wykształcenia wojskowego) 50 procent płacy dziennej zwykłego robotnika, płaconej zwyczajnie w tym powiecie sądowym, w którego okręgu powołany pracował w ostatnim czasie; jeżeli powołany był w ostatnim czasie zatrudniony za granicą, wówczas wynosi zasiłek 1 koronę dziennie.

Tylko powołany (a więc nie członkowie jego rodziny) ma prawo podnieść roszczenie do zasiłku na utrzymanie. Aby zasiłek na utrzymanie mógł być szybko i we właściwym czasie wyasygnowany, należy roszczenie to, które może być podniesione ustnie lub pisemnie, zgłosić we właściwym czasie t. j. jak najwcześniej po utrzymaniu karty powołującej przy użyciu tego formularza u politycznej władzy powiatowej miejsca pobytu powołanego (ci, którzy byli w ostatnim czasie zatrudnieni za granicą, mają je zgłosić u politycznej władzy powiatowej miejsca przynależności).

Powołani, których przydzielono do rezerwy uzupełniającej jako utrzymujących rodzinę (§ 34. u. w.), mają dołączyć poświadczenie co do przyznania względnie co do dalszego istnienia tej ulgi.

Wnosząc zgłoszenie ustne, należy przedłożyć kartę powołującą, paszport wojskowy (obrony krajowej) i dokumenty, wykazujące stosunek pokrewieństwa, jeżeli one znajdują się w rękach strony.

W celu przyspieszenia postępowania zaleca się także, aby starający się o zasiłek wydobyl sam poświadczenie kasy chorych, dotyczące zaliczenia go do pewnej klasy płacy, i przedłożył je władzy politycznej wraz z formularzem zgłoszenia.

Roszczenie gąśnie w cztery tygodnie po ukończeniu ćwiczeń wojskowych (wykształcenia wojskowego).

Sam powołany nie jest upoważniony do odbioru zasiłku na utrzymanie, lecz ma wymienić inną osobę jako powołaną do odbioru wypłaty; osobę tę należy wybrać z grona osób uprawnionych do zasiłku względnie ich zastępców ustawowych. Jeżeli sam powołany jest zastępcą ustawowym, wówczas ma on wyznaczyć do odbioru zasiłku osobę godną zaufania, mieszkającą w pobliżu uprawnionego do zasiłku i zawiadomić ją o tem bezpośrednio.

O podniesionem roszczeniu rozstrzyga polityczna władza powiatowa miejsca pobytu (a co do tych powołanych, którzy w ostatnim czasie byli zatrudnieni za granicą, polityczna władza powiatowa miejsca przynależności). Zasiłek wypłaca się tygodniowo.

Rekursy należy wnosić w pierwszej instancji; rozstrzyga je ostatecznie polityczna władza krajowa.

---

*) Członkom rodziny osób, przydzielonych do rezerwy zapasowej z innego powodu i powołanych do wykształcenia wojskowego, nie przysługuje prawo do zasiłku na utrzymanie.

Wzór C.

<p>Odcinek. Odbiorca może go odłączyć.</p>	<p>Pieczczę władzy wystawiającej.</p>	<p>Przekaz pocztowy na ..... K ..... h</p> 	<p>Pieczczę urzędu pocztowego nadawczego.</p>	<p>Pieczczę władzy wystawiającej.</p> <p>L. przypisu</p>
<p>Kwota przekazana</p> <p>Wojskowy zasiłek na utrzymanie dla członków rodziny</p>	<p>Do .....</p> <p>w .....</p> <p>Ulica, numer domu .....</p> <p>ostatnia poczta (kraj) .....</p>	<p>Do .....</p> <p>Ulica, numer domu .....</p> <p>ostatnia poczta (kraj) .....</p>	<p>Wojskowy zasiłek na utrzymanie.</p>	<p>Imię i nazwisko .....</p> <p>Stopień wojskowy ..... Oddział broni .....</p> <p>Rok asenterunku ..... Nr. karty księgi głównej .....</p> <p>a) Prezentowany dnia .....</p> <p>b) pozostaje jeszcze w służbie prezencyjnej dnia .....</p> <p>c) pozostawał w służbie prezencyjnej od ..... do ..... włącznie.</p> <p>Pieczczę i podpis komendy oddziału.</p>
<p>Przedziaki, obwiedzione liniami grubymi, mają być wypełnione przez władzę wystawiającą.</p>			<p>Pieczczę urzędu nadawczego.</p>	<p>Pieczczę urzędu nadawczego.</p> <p>Podpis urzędnika pocztowego.</p>
<p>Numer przyjęcia.</p>	<p>Dzieln. nadania.</p>	<p>Pieczczę okręgu.</p>	<p>Podpis urzędnika pocztowego.</p>	<p>Podpis urzędnika pocztowego.</p>

NB. Druk zielony, przednia strona prążkowana; format 125 X 265 cm.

Pieczęć wypłaty.	Liczba rachunku dziennego.	Wpis do kart doręczenia.
Potwierdzam należyty odbiór przekazanej kwoty		
Miejscowość	dnia	19
Imię i nazwisko	Liczba nadejścia.	
Liczba nadejścia.	Pieczęć nadejścia.	

Wzór D.

Przekazy pocztowe na wojskowe zasiłki na utrzymanie,
nadane przez _____ dnia _____

Pieczczę urzędu pocztowego nadawczego.

Liczba nagłówka spisu.

Pieczczę okręgu.

Liczba bieżąca	Liczba przyjęcia	do	w	Kwota		U w a g a
				K	h	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24,
także w roku 1910. w języku

niemieckim, chorwackim, czeskim, polskim, rumuńskim, ruskim, słoweńskim i włoskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1910** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K.** Pojedyncze jego części można odbierać w miejscu lub otrzymywać bezpłatnie pocztą.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tamże także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia pocztowego należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1870 za . . .	2 K 80 h	Rocznik	1891 za . . .	6 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1871 " . . .	4 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1872 " . . .	6 " 40 "	"	1893 " . . .	6 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1894 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1895 " . . .	7 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1889 " . . .	6 " — "			
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "			

Pojedyncze roczniki wydań w innych siedmiu językach od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły w stanie wadliwym, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej w przeciągu sześciu tygodni po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu można pojedyncze części Dziennika ustaw państwa dostać wyłącznie tylko za opłatą ceny handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ wszystkie roczniki wydania niemieckiego począwszy od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach począwszy od roku 1870. są całkowicie uzupełnione, przeto można nabyć w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte Nr. 24. nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione zostało uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyli.